

Особливості сучасного аграрного мислення

Станіслав П'янов,

здобувач вищої освіти спеціальності 208 Агроінженерія

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** аграрне мислення розглянуто як складова сучасної аграрної культури та продуктивний інструмент формування сталого розвитку.*

***Ключові слова:** агросфера, аграрна культурна, інтегративний феномен, біосфера, земля.*

Аграрне мислення – це різновид професійного мислення, який спрямований на постановку та розв'язання теоретичних та практичних проблем, що виникають під час виробничої діяльності в аграрному секторі економіки. Таке мислення спрямоване на перетворення природи за ради вирішення продовольчої та сировинної проблеми людства за сазанах збереження безпечного та продуктивного довкілля. Аграрне мислення поєднує в собі декілька аспектів: словесно-логічний, наочний, образний, практичний, теоретичний, критичний, творчий. Як і будь-яке професійне мислення, аграрне мислення діалектичне, тобто знаходиться у розвитку, спрямовано на вирішення протиріч, що існують між суспільною практикою та станом довкілля, потребами людини та сучасними технологічними можливостями. Таким чином, аграрне мислення відображає складний та суперечливий процес сучасної практики природокористування. Якщо на теоретичному рівні є усвідомлення того, що аграрне мислення повинно носити системний, структурований, обґрунтований, несуперечливий характер, то на практичному рівні аграрне мислення носить фрагментарний та несистемний характер, несе прагматичну спрямованість.

Аграрне мислення зародилося під час неолітичної революції, коли людство переїло до свідомої доместикації тварин та рослин і почало виробляти їжу та сировину. Земельні угіддя стали основою розвитку цивілізацій. Протягом всієї своєї історії людина намагалася підвищувати ефективність використання ґрунтів. Протягом історії людства сформувалися аксіоми раціонального землекористування, які є класичними принципами аграрного мислення:

- землі є фактором природи, їх властивості задані природно-географічними умовами, іони не можуть бути перенесені або заново створені;
- обмеження земельних ресурсів не означає обмеження їхніх корисних властивостей;
- землекористування потребує всебічного урахування законів природи.

Аграрне мислення безпосередньо пов'язане з аграрною культурою. Поняття аграрної культури використовується у двох смислах: в практичному, коли агрокультура розглядається як сукупність деяких культурних рослин, та діяльнісному, коли під нею розуміють сукупність прийомів та заходів, спрямованих на підвищення та збереження родючості ґрунтів, їх

продуктивності та врожайності сільськогосподарських культур. В останньому сенсі аграрна культура відображає досягнення всього матеріального виробництва своєї епохи. В такому випадку носієм аграрної культури виступає саме людина, яка повинна надавати своїм діям раціональний та системний характер. Аграрна культура завжди йде поруч з культурою людини. Висока аграрна культура – інтегративний феномен, що включає в себе бережливе ставлення до землі, правильний обробіток ґрунту, раціональне використання добрив, грамотне використання техніки та агротехнічних заходів, а також усвідомлення соціального значення аграрного виробництва, вміння користуватися науковими підходами до вирішення проблем.

Сучасне аграрне мислення переживає кардинальні зміни. Це знаходить прояв в переході від технологічно-прагматичної діяльності до соціального осмислення її цілей на підставі особливостей та пріоритетів сталого розвитку. В таких умовах аграрна культура виступає не просто як сукупність історичних, соціальних та економічних особливостей ведення сільського господарства, а як система оптимальної організації діяльності людей, яка реалізується в конкретних територіально-просторових умовах. Результати таких змін закріплюються в поведінці людей. Аграрна культура єднає матеріальний та духовний фактори людського буття, формує закріплює та транслює стереотипи виживання, створює імперативи виживання народів. Аграрне мислення поєднує практичну діяльність з ціннісними орієнтаціями і тим самим закладає орієнтири для загального розвитку агросфери. Агросфера назавжди залишиться основою існування людства. Таким чином, аграрне мислення – це не тільки основа розвитку природокористування сьогодні, алей вибір майбутнього вектору розвитку. Сучасне аграрне мислення носить прагматичний характер. В умовах необхідності переходу до глобального сталого розвитку це висвітлює ряд стереотипів, які дозволяють вирішувати локальні проблеми, але створюють складності для розуміння розвитку агросфери як частини ноосферного процесу. Серед них:

- пріоритет емпіричних знань над теоретичними конструктами;
- розгляд практики як критерію цінності наукового знання, а не його істинності;
- фрагментарність досліджень та ситуаційний підхід;

Такий підхід є продуктивним для рішення локальних проблем, але в цілому створює фрагментарність та обмеженість аграрного мислення [1].

Сучасне аграрне мислення потребує таких принципів:

- принцип єдності аграрної діяльності та пріоритетів сталого розвитку;
- принцип узгодженості впливу на природу з закономірностями розвитку біосфери;
- принцип втілення соціально-духовних імперативів розвитку людства;
- принцип інтеграції аграрної культури в загальну культуру людства.

Список використаних джерел

1. Базів В. До змін аграрного мислення: від культурних рослин до культури землеробства. *Історія науки і біографістика*. 2021. № 4. С. 1-23. DOI: doi.org/10.31073/istnauka202104-01

Abstract: agrarian thinking is considered as a component of modern agrarian culture and a productive tool for the formation of sustainable development.

Keywords: agrosphere, agrarian cultural, integrative phenomenon, biosphere, land.

Науковий керівник:

Мірошкіна Н.В.

канд. філос. наук, старший викладач

кафедри економічної теорії і суспільних наук

Миколаївський національний аграрний університет

УДК: 32:316.72

Філософські основи студентського самоврядування: етика лідерства та колективної відповідальності

Юлія Коваленко,

здобувач вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: визначено поняття «студентське самоврядування»; розкрита філософська сутність студентського самоврядування; проаналізовано етику лідерства та колективної відповідальності цієї організації.

Ключові слова: студенти, студентське самоврядування, етика лідерства, колективна відповідальність.

Питання організації та розвитку студентського самоврядування в навчальних закладах є актуальним на сьогоднішній день, викликаючи гострі дискусії як в науці, так і на практиці. Студентське самоврядування є частиною позааудиторного життя студентів, де вони висловлюють свою думку, займаються організаційною роботою та впливають на життя університету. Це важливий інструмент для формування активної громадянської позиції, розвитку лідерських якостей та колективної відповідальності.

Студентське самоврядування – форма організації самостійної суспільно значущої діяльності студента, яка спрямована на реалізацію функцій управління закладом вищої освіти відповідно до завдань і цілей, що стоять перед студентським колективом. З філософської точки зору студентське самоврядування можна розглядати як ознаку високоорганізованих і цілісних систем, оскільки воно спрямоване на саморозвиток соціокультурних інститутів, що входять у ці системи [1, 126]. Студентське самоврядування як форма громадської активності ґрунтується на ідеях демократії, свободи, відповідальності та соціальної справедливості. Основні філософські принципи,